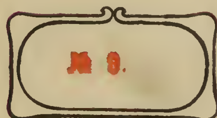
פאמיליען ביבליאטעק

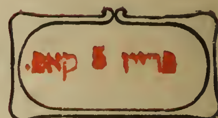

א. רייזען

גוטע ברידער

(קאָמעדיע)

פערלאג „פאמיליען ביבליאטעק".

ווארשע. תרס״ט.

Гуте Бридеръ Разсказъ А. Реiзена

Типо-Лит. Ф. Баумритера Красинская площ. 6.

ВАРШАВА

1909.

גוטע ברידער

אַ קאָמעדיע אין איין אַקט.

פּערזאָנען: גליקסמאַן, באָס, הורוויטש, בערמאַן — אָנגעפאָהרענע יונגע לײַט

איין הענדלער, צווייטער הענדלער, דריטער הענדלער.

אַ סעפּעראַט צימער אין לאַנגען קאָרידאָר אויפ'ן פערטען שטאָק. אין צימער בײַ'ן מזרח־וואַנד שטעהט אַ קלײַן טישעל, אָהן טאָוולען, אונטערן טישעל וואַלגערט זיך אַ טהעע־מאַשינקע. בײַ'ן טישעל שטעהט אַ שטוהל מיט אַן'אָבגעבראָכענעם פּאָרענציל, וועלכעס לינט טאַקע יתום'דיג לעבען שטוהל. בײַ אַ צווייטער וואַנד, אין צפון זײַט, שטעהט אַן אײַנגעפאַלען אײַזען־בעטעל, ניט פערבעט. די קאָלדרע העַנגט האַלב אַראָב אויף דער ערד און עס זעהט זיך אַרויס אַ גראָב־לײַווענטענער שטרוי־זאַק, פון וועלכען עס טאָרטשעט אַרויס אַ הויפען שטרוי. איבער'ן בעטעל, בײַ דער וואַנד, הענגט אַן'אָבגעטראָגענער הוט און אַן'אַלטער פּידזשאַק. די סצענע איז אַ ווײַלע לײדיג, הינטער דער סצענע הערען זיך שטימען פון גליקסמאַן און באָס. עס עפענט זיך די טהיר און זײַ פאַלען אַרײַן.

ערשטע סצענע.

גליקסמאַן: (אַלט אַ יאָהר 27, אַ הויכער און אַ דאַרער, אין אַן'אַלט אָבגעטראָגענעם אַנצוג, אין אַ שוואַרצען קראַגען): נאַ דיר — איז ער אויך נישטאָ אין דער היים! אַז עס גערט נישט — געהט נישט!

באס: (פון מיטעלען וואוקס אין אַ בלאָה העמדעל, מיט לאַנגע שוואַרצע האָאר, טראָגט ברילען, פון וועלכע עס קוקען אַרויס צוויי ברוגז'דיגע שוואַרצע אויגען): אָט דאָס איז דיין גביר (קוקט אויפ'ן בעטעל), אַ פיינער גביר!...

גליקסמאן: פאַר אַ גביר האָב איך דיר איהם נישט אָנגעגעבען. איך האָב נור געזאָגט, אַז צייטענווייז קומט איהם אָן פון דער היים עטליכע רובעל... אָפשר איז איהם די טעג אָנגעקומען.

באס: אויב ס'איז איהם אפילו אָנגעקומען האָט ער דאָס שוין אודאי לאַנג גע'פטר'ט.

גליקסמאן: דו מיינסט אַלע זענען אין דיר געראָטען. נאָר וואָס איז די פעולה. אַז ער איז נישטאָ. קום!

באס: ניין, מעהר געה איך ערגעץ נישט... איך האָב שוין קיין כח ניט. איך לעג מיך אַוועק אין בעטעל און וועל ליגען ביז די נשמה וועט אויס געהן. (ער ציהט זיך אויס אויפ'ן בעטעל).

גליקסמאן: ביזט אַ שוטה... וואָס הייסט ליגען, מען טאָר זיך נישט אָפּלאָזען. איך זאָג דיר, אַז מיר וועלען היינט קריגען געלד. איך פיהל אין מיר כחות...

באס: איך דאַרף גאָר נישט... איך וועל אַזוי ליגען און... אַ פּאַפּיראָס וואָלט כאָטש געוועןן! דו האָסט גאָר נישט? אָפשר אַ שטיקעל?

גליקסמאן: ביי מיר ליגט ערגעץ אַ האַלבער פּאַפּיראָס, איך וויל אָבער אַליין שטאַרק רויכערען — מיר וועלען זיך טהיילען. וויַיז, האָסט אַ שוועבעלע?

באס: אַ שוועבעלע, דאַכט זיך, האָב איך. (ער נעהמט ליגענדיג אַרויס פון טאַש אַ פּושקעלע, עפענט זי אויף), איין שוועבעלע, נאָר פאַרזיכטיג!

גליקסמאן: (בעטראַכטענדיג די שוועבעלע): די שוועבעלע איז אַ נוטה למות'ע (ער רייבט אָן פאַרזיכטיג, האַלטענדיג אין מויל דעם האַלבען פּאַפּיראָס). אָט־אָט! ניין! פאַרלעשט זיך, ניין!

באס: גיבער!

גליקסמאן: (טראָגט צו שנעל צום מויל דאָס שטיקעלע פּייער, באַלד בעוויזט זיך אַ רויך פון מויל): פּארטיג!

באס: נו, דאנקען גאָט. עס רויכערט זיך! רויכער און לאָז מיר עטליכע ציה.

גליקסמאן: איך לאָז, איך לאָז (גיט אַ פּאָר שטאַרקע ציה און גיט איבער דאָס רעשטעל באַס'ען. באָס בעטראַכט עס מיזויש געשטימט, פערקרימט זיך און נעמט עס אַריין אין מויל).

באס: אַז איך וואָלט איצט געהאַט אַזאַ זאַך, וואָס זאָל חרוב מאַכען די גאַנצע שטאָדט, וואָלט איך עס געטאָהן. מיר נישט, דיר נישט:

גליקסמאן: און אַז איך וואָלט געהאַט איצט וואָס צו פערקויפען אויף אַ גוטען מיטאָג, וואָלט איך פערקויפט. (פערטראַכט זיך), וואָס קען איך, למשל, פערקויפען? (זוכט אין די טאַשען — נעהמט אַרויס פון דאָרט אַנ'אַלטען פּאָרטמאָנע). ווי מיינסטו באַס? קען מען וואָס נעמען דערפאַר?

באס: (בעטראַכט פון דער ווייטען): קענסט דאָס אַרויס וואַרפען.

גליקסמאן: ס'האָט אַמאָל געקאָסט אַ האַלבען רובעל.

באס: אַמאָל... אַמאָל ביזטו אויך מעהר ווערטה געוועזען...

גליקסמאן: יאָ אַמאָל... אָבער נישט קשה, איך פאַל נאָך נישט אַראָב אויף איצט... עפּעס פיהל איך, אַז דאָס לעבען קומט נאָך... דאָס איז נאָך אַנ'הקדמה... וואָס אַרט מיך אַז די הקדמה איז אַ ביסעל נאַרעש...

באס: דיין גאַנץ לעבען וועט זיין אַזאַ מין הקדמה; צום עיקר לעבען וועסטו קיינמאָל נישט צו־קומען, דיין גאַנצען לעבען וועסטו זוכען לעקציעס און אַ מיטאָג...

ג ל י ק ס מ א ן : דאָס וועלען מיר נאָך זעהען...
(עס דערהערט זיך פון הויף א געזאַנג פון א הענדלער:
האַנדעל! האַנדעל!) ס'וואָלט געווען וואָס צו פערקוי-
פען... (דער אויסרוף: האַנדעל! האַנדעל! הערט זיך
ווידער).

ב א ס : וואָס קענסטו פערקויפען? די נשמה!
ווער וועט זי קויפען—זי איז שוין ברודיג.

ג ל י ק ס מ א ן : (ווארפט א בליק צו דער וואַנד,
וואו עס הענגט דער פידזשאַק): צו וואָס זאָל איך
פערקויפען די נשמה, אז דאָ הענגט נאָך גאָר נישט
קיין שלעכט רעקעל (טאַפּט איהם) יאָ, גאָר נישט
קיין שלעכט רעקעל...

ב א ס : (פערוואונדערט): ס'איז דען דיינער?

ג ל י ק ס מ א ן : ביזט א שוטה... וואָס הייסט
מיינער! דער הענדלער איז אויפ'ן הויף און מיר
זיינען דאָ איז ער אונזערער...

ב א ס : פון אַנאַרכיזם בין איך אפילו, ווייסטו
דאָך, א שטיקעל אַנהענגער, אָבער נישט אויף אַזאַ'ן
אַרט... עס גיבט שענערע וועגען...

(דער הענדלער זינגט נאָך אַלץ: האַנדעל! האַנדעל!
גליקסמאַן לויפט אַרויס אויפ'ן הויף. באס בלייבט
אַליין און שטעלט זיך אויף. אין א ווייַלע אַרום געהט
אַריין גליקסמאַן מיט'ן הענדלער. א איד פון אַ יאָהר
פופציג, אין אַ לאַנגער אָפּגעטראָגענע קאַפּאָטע און
גרויסע שטיוועל אויף די פיס).

צווייטע סצענע.

רער הענדלער: נו, לאָמיר אָנזעהן אייער
סחורה! וואָס האָט איהר?

ג ל י ק ס מ א ן : (נעהמט אַראָב פון וואַנד דעם פיד-
זשאַק): אָט דעם פידזשאַק וואָלט איך וועלען פער-
קויפען.

דער הענדלער: (נעהמט דאָס רעקעל אין דער
האַנד, דרעהט איהם אום אויף אַלע פיער זייטען): אַנ'אַלטע

סחורה'לעֶ... האָט שוין אַ פּאָר לעבער...

גליקסמאן: וואו?

דער הענדלער: וואו—פרעגט איהר? איהר זעהט נישט? אֶפשר האָט איהר נאָך עפּעס? אלטע שיך? הויזען?

גליקסמאן: אָט דאָס וואָס איהר זעהט, מעהר האָב איך נישט. אַלזאָ, וואָס גיט איהר?

באס: (סורמעלט) וואָס אַ מענש קען!

דער הענדלער: (בעטראַכט דעם אונטערשלאָג): דער אונטערשלאַג איז שוין גאָר אויסגעקראָבען... וואָס קען מען געבען פאַר אַזאַ רעקעל?... ב'מיין... וואָס קען מען געבען?... ווי פיעל ווילט איהר?...

גליקסמאן: איהר קויפט דאָך אָפטער, ווייסט איהר דאָך בעסער.

דער הענדלער: איך מיין... וואָס הייסט איך ווייס בעסער... ס'איז דאָך אַייער סחורה, דאַרפט איהר זאָגען דעם מקח.

גליקסמאן: יאָ דאָס איז אַפילו אמת: מיין סחורה...

באס: (אונגעדולדיג): נו, מאַכט עס גיכער!

גליקסמאן: (שיסט אַרויס) צוויי רובעל.

דער הענדלער: (קוקט איהם אָן ווי ברוגז, נעהמט דעם זאַק אונטער'ן אָרעם און וויל אַרויסגעהן) אַ גוטען טאָג.

גליקסמאן: (דערשראָקען) נו, וואָס? וויפיעל גיט איהר? איהר קענט דאָך זאָגען...

דער הענדלער: (ווערט ווייכער, קעהרט זיך אום) איך פערקויף אייך אַליין אַזוינע רעקלעך צו פינף גילדען אַ שטיק... האַטש הונדערט שטיק...

גליקסמאן: (בעז) איך האַנדעל נישט מיט רעקלעך. זאָגט, וואָס גיט איהר?

דער הענדלער: (נעמט דאָס רעקעל וויעדער אין דער האַנד).

באס: אוי, מיר ווערט נישט גוט.

דער הענדלער: אַ האַלבען רובעל.

ג ל י ק ס מ א ן : (ראַש) נעמט ! ס'איז אפילו ביליג, נאָר זאָל אַ איד פערדינען...

ב א ס : (שטיל) ביזט אַ טהייערער מענש...

ג ל י ק ס מ א ן : (אָן אַ זייט) שווייג !

ד ע ר ה ע נ ד ל ע ר . (נעמט ווידער דאָס רעקעל אין האַנד, דרעהט עס ווידער אום אין אלע פיער זייטען) .

ג ל י ק ס מ א ן (אונגעדולדיג) נו , ר' איד מאַכט עס גיכער...

ב א ס : דער איד האָט חרטה ...

ד ע ר ה ע נ ד ל ע ר : חרטה איז נישט מעשה סוהר... חרטה האָב איך נישט, נאָר נתעשר וועל איך נישט ווערען . (נעהמט אַרויס פון טאַש אַ בײַטעלע, קראַצט דאָרט מיט די פינגער , נעהמט ענדליך אַרויס אַ זילבערנעם רובעל) . האָט איהר רעשט אַ האַלבען ריבעל ?

ג ל י ק ס מ א ן : ניין !

ב א ס : מיר וואָלטען האָבען אַ האַלבען רובעל...

ג ל י ק ס מ א ן : (קוועטשט באס'ן פאַר'ן שוך) שווייג .

ד ע ר ה ע נ ד ל ע ר : וואָס־זשע טהוט מען ? מען מוז געהן צו טוישען .

ג ל י ק ס מ א ן : (פער'יאוש'ט) האָט איהר נישט קיין קלענערע געלד ?

ד ע ר ה ע נ ד ל ע ר : ניין. כ'האָב נאָר אַ פּאָר גאַנצע רובלעס ...

ג ל י ק ס מ א ן : מילא , קומט אַראָב אונטען , אין אַ קלייטעל, וועלען מיר טוישען .

ב א ס : קום שוין צוריק ...

ג ל י ק ס מ א ן : די מינוט !

ד ע ר ה ע נ ד ל ע ר : (נעמט דעם זאק אויפ'ן פלייצע און דעם פידזשאַק אונטער'ן אָרעם) קומט !

ג ל י ק ס מ א ן : (פערלעגען) לעגט אַריין, איך בעט אייך , דאָס רעקעל אין זאַק...

ד ע ר ה ע נ ד ל ע ר : איהר ווילט אין זאַק, זאָל זיין אין זאַק ... (לעגט איהם אריין אין זאק)

הענדלער און גליקסמאן אָב) .

(באס בלײַבט אַ װײַלע און גײט הין און צוריק איבער'ן צימער'ל. עס הערען זיך טריט און אַ שמועס אין קאָרידאָר. עס געהט אַרײַן הורװיטש, נאָך איהם נאָך אַ הענדלער. הורװיטש דערזעהענדיג באַס'ן, בלײַבט שטעהן פערװאונדערט. באַס איז בלאַס און דערשראָקען.)

דריטע סצענע.

באס: (פערלעגען) אײַער חבר גליקסמאַן האָט מיך אהער געבראַכט. מײַן נאָמען איז באַס...

הורװיטש: (פערװירט) זעהר אַנגענעהם... זיצט (צום הענדלער) אָט שוין װײַז איך אײַך... (זוכט אויפ'ן װאַנט) װאו איז דער פידזשאַק? (קוקט אויף באַס'ן, באַס לאַכט זיך היסטעריש פונאַנדער).

הורװיטש: (פערװירט) װאָס לאַכט איהר... הם...

דער הענדלער: נו װאָס? איך האָב נישט קײַן צײַט. (אין קאָרידאָר הערען זיך טריט, עס װײַזט זיך גליקסמאַן).

הורװיטש: (צו גליקסמאַנען) װאו ביזטו געװעזען?!

גליקסמאן: דאָ אין קלײַטעל, פּאַפּיראָסען געקױפט...

דער הענדלער: נו װאָס װעט זײַן? איהר ניט אָנקוקען דאָס רעקעל צו ניט?

הורװיטש: שוין! שוין! (צו גליקסמאַנען) אַ מאָדנע זאַך... איך בין אװעק, האָב איך געלאָזען אויפ'ן װאַנד הענגען דאָס רעקעל... איך האָב אַליין געזעהען... איצט איז ער נישטאָ... (קוקט אויף באַס'ן).

גליקסמאן: װער איז דיר שולדיג? אַז מען געהט אַװעק, פערשליסט מען אַ טיהר...

באס: (צו גליקסמאַנען) ביזט אַ מאוסער מענש!

דער הענדלער: בּין איך הײסט עס אומזיסט געגאַנגען ...

הורוויטש: (פערשולדיגט) זײט מוחל, ר' איד... וואָס קען איך טהאָן?... מען האָט עס גראַד גע־גנב'עט... שווערע צײטען!...

הענדלער: ס'איז אַ חוצפּה! שלעפּט מיך, שלעפּט מיך אין אַ צווײטער גאַס און וואָס, ווען? גע'גנב'עט!

גליקסמאַן: ר' איד — אָט האָט איהר אַ צעהנער'ל און נעהט געזונטערהײד!

דער הענדלער: (נעהמט צו מיט אַ פרעהליך פּנים די מטבע) אַ דאַנק... ס'וועט זײן אויף אַ פונט ברויט (זיפצט) עה—עה... שווערע צײטען (אָב).

הורוויטש: (זעצט זיך אוועק אויפ'ן בעטעל) נו אַ צײט, כעין זאָל נישט קריגען ערגעץ קײן קערבעל בּאָרגען... (צו גליקסמאַנען) זאָג מיר דו האָסט גאָר נישט? חאָטש אויף אַ מיטאָג...

גליקסמאַן: וואָס הײסט איך האָב גאָר נישט? איך בּין יעצט אַן עושר: איך האָב גאַנצע דרײ גילדען אין טאַש.

הורוויטש: וואָס קלעקט עס פאַר דרײ (קוקט אויף באַס'ען).

גליקסמאַן: עט, ס'וועט זײן גענוג. מאַכען מיר אַ סעודה אין דערהײם וועט עס בּיליגער קאָסטען. ווער געהט ברענגען גוטע זאַכען?

באַס: ווײַז אהער געלד ברענג איך.

גליקסמאַן: נאַ האָסטו. (גיט איהם איבער עטליכע מטבעות) וועסט קויפען צוויי פונט ברויט...

באַס: וואָס וועט עס קלעקען?

הורוויטש: געוויס איז דאָס וועניג, איך בּין הונגעריג ווי אַ הונד..

גליקסמאַן: מילא, קויף דרײ פונט, אַ גוּ־טען הערינג, אָבער טאַקי אַ גוטען!... טהעע און צוקער פאַר עטליכע קאָפּיקעס און פּאַפּיראָסען. און

אויב ט'וועט נאָך עפּעס בלײַבען, זאָלסטו נאָך קויפען אַ גוטען שטיקעל קעז.

באס: מיר'ן זעהן... (אָב).

הורוויטש: אײַגענטליך האָט מיך גאָט געשטראָפט... כ'האָב דעם פּידזשאַק געוואָלט פערקויפען, חאָטש ער איז גאָר נישט מײַנער, ס'איז גאָר בערמאַנ'ס.

גליקסמאַן: ווי קומט צו דיר בערמאַנ'ס פּידזשאַק?

הורוויטש: ער האָט בײַ מיר הײַנט בײַנאַכט געשלאָפען, ער האָט קײן דירה נישט... דער פּידזשאַק איז אַ שווערער און דער טאָג איז אַ הײסער, איז ער אוועק אין אַ דינעם רעקעל, וואָס ער טראָגט שטענדיג אונטען...

גליקסמאַן: יאָ... נו נישט קשה, איצט איז וואַרעם...

הורוויטש: יאָ... אָבער דאָך פערדריסט מיך, ווי אַזוי האָב איך דאָס געוואָלט פערקויפען. אין אַ נויט פערליערט מען דאָס געפיהל פון עלעמענטאַרען יושר... אָבער זוימט ער זיך, דער פרײַנד דײַנער, ווי הײסט ער?

גליקסמאַן: ער הײסט באַס. נאָר ער איז אַ טהעאָרעטיקער בן; איז אַ ביסעל נוטה צו אַנאַרכיזם, ווי דער שטײגער איז פון אַ מענשען, וואָס האָט דרײַ טעג נישט געגעסען...

(אין קאָרידאָר הערען זיך טריט)

הורוויטש: ער טראָגט שוין... איך בין שרעקליך הונגעריג...

גליקסמאַן: נײן! ס'איז נישט ער... דאָס איז נישט זײַנע טריט. (עס געהט אַרײַן בערמאַן מיט אַ דריטען הענדלער, געקלײדעט ווי דער ערשטער, נאָר אַ ביסעל עלטער, אין אײן האַנד האַלט ער אַ זאַק, אויף דער צווײטע הענגט בײַ איהם אַ פּאָר קאָמאַשען).

בערמאַן: (צו הורוויטשען, נאָך דעם ווי ער האָט געקוקט אויפען און אונטער'ן בעט) האָסט נישט געזעהן מײַן רעקעל?

הורוויטש: (שטאַמעלט) דאָס רעקעל?...
דאָס רעקעל?.. איך ווייס אויך נישט, איך האָב איהם אויך געזוכט.

דער הענדלער: נו מאַכט עס ניכער, איך האָב נישט קיין צייט.

בערמאן: באַלד... באַלד...

הורוויטש: וואָס דאַרפסטו דאָס רעקעל?...

גליקסמאן: מסתמא פערקויפען... זעהסט נישט.

הענדלער: נו, וואָס וועט זיין?

בערמאן: איך פערשטעה דאָס גאָר נישט (קוועטשט מיט די פלייצעס).

באס: (געהט אריין, האַלט אין ביידע הענד אין פאַפיער איינגעוויקעלטע פעקלעך. דערועהענדיג די פנים חדשות, פערוואונדערט ער זיך, נאכהער שמייכעלט ער בעז צו גליקסמאנ'ען). נו, עסט?

גליקסמאן: און דו?

באס (בעז): איך וויל נישט עסען... (רופט אָפּ גליקסמאַנען אָן א זייט) הער, וואו דו ועסט נישט דערצעהלען, אז דו האָסט דאָס רעקעל פערקויפט, עס איך נישט.

גליקסמאן (צו באס'ן): גוט (צו אלע) ברודער, דאָס רעקעל האָב איך פערקויפט. איהר ועט דאָך קיין פעראיבעל נישט האָבען...

הורוויטש: שוטה, וואָס האָסטו גלייך נישט געזאָגט?

בערמאן: פערקויפט? אַרט יָם מיך נישט... אדרבא... איך האָב נאָר געבראָכען דעם קאָפּ: וואו קען עס זיין?

דער הענדלער: נו, ווער וועט מיר בעצאָהלען פאַר מיין גאַנג?

גליקסמאן (צו באס'ען): אֶפשר איז געבליבען עטליכע קאָפּיקעס — גיב דעם ייִדען...

באס: א גראָשען ניט...

גליקסמאן: האָט קיין פעראיבעל ניט, ר׳ איד! אָפשר וועט אייך נוצען די הוט (נעהמט אראב פון וואנד אַן׳אַלטע צוריסענע הוט).

הורוויטש: יאָ, די הוט קען ער נעמען. איך וועל זי שוין נישט טראָגען...

הענדלער: (נעהמט די הוט, בעטראַכט זי און לעגט איהר אַוועק צוריק): די הוט טויג פאַר מיר נישט... זי איז נאָרנישט ווערט...

גליקסמאן: נו, וואָס קענען מיר אייך העלפען?.. נו, בּרידער, לאָמיר זיך זעצען עסען. באָס איז אַ כוואַט, ער האָט אַיינגעקויפט אַ סך...

הורוויטש (צום הענדלער): אָפשר זענט איהר אַ בּעל׳ן, ר׳ איד, מיטצושפּייזען?

דער הענדלער: (אבּיסעל פערשעהמט) כ׳מיין... וואָס קען דאָס שאַדען? אַ שטיקעלע הערינג וועל איך טאַקי נעמען...

גליקסמאן: (צופרידען) אַך, מהיכא תיתי! זעצט זיך, ר׳ איד!

באס: אָפּשר ווילט איהר זיך וואַשען?

הורוויטש: אָט איך ברענג שוין וואַסער (לויפט אַרויס מיט׳ן בּלעכענעם טשײניק אין קאָרידאָר צום וואַסער־לייטונג און ברענגט עס גלייך, דער הענדלער וואַשט זיך פון טשײניק אויף דעם פּאָל, זאָגט הויך: „שאו ידיכם". מישט אָב די הענד מיט אַ פּאָלע, שנייַדט אָב מיט אַנ־אייַזערנעם קלייַנעם מעסער׳ל אַ שטיקעל ברויט, נאָכדעם אַ שטיקעל הערינג, מאַכט אַן המוציא און הויבט אַן עסען. די חברה מיט איהם).

גליקסמאן: (קײַענדיג) נו, האָב איך שלעכט געטהאָן?

הורוויטש: זעהר גוט—ווער האָט צו דיר טענות?

בערמאן: איך אודאי נישט.

באס: איך בין איינגענטליך געגען דעם... גנב'ענען יא, אבער שענער... איהר פערשטעהט? שענער...

דער הענדלער: (ווישט אב די וואנסען און איז זיך מכין אוועק צו געהן) א ייַשר יונגע לייט... גוטער הערינג... הערט איהר, ברידער, איך קויף דאך אלטווארג ביי רייכע לייט, איך זאג אייך, אז האנדלען זאל מען נור מיט אזוינע ווי איהר...

גליקסמאן: נו זעהט איהר... און באס איז נאך נישט צופריעדען מיט אונז.

בערמאן: אי, אויף נאמנות ס'איז א קאטעדיע... ס'איז נור טרויעריג, וואס איך וועל יעצט מוזען געהן אין דעם לייכטען רעקעל, ביינאכט איז אין איהם קאלטליך.

דער הענדלער: עט, נישקשה, יונגע לייט ווערען נישט דערפרארען. איך בין אמאל, בחור-וויַיז, א ווינטער אין א זומער-רעקעל אבגעגאנגען און אז ס'איז בעשערט צו לעבען, זעהט איהר דאך... א גוטען: זייט געזונד... (אב).

(עס הערען זיך טריט).

הורוויטש: ווער גערט עס וויעדער.

גליקסמאן. (לויפענדיג) אודאי נאך א הענדלער.

באס: נו, א הענדלער האט שוין דא נישט וואס צו טהון. דער פערמעגען איז שוין פערקויפט.

(עס לויפט אריין חאנקע, א מיידעל פון א יאחר צוועלף אדער 20, מיט א מאנסבילישען פנים. א פלאך ברוסט, רעדט מיט א גראבען קול).

חאנקע: אי, כ'לעבען, זיי עסען דאך... פרעסער לאזט מיר עפעס א ביס... (חאפט זיך צום רעשט שטיקעל ברויט) ע, ס'איז וועניג... (רייסט ארויס פון גליקסמאנ'ס האנד א שטיק ברויט אנגעשמירט מיט פוטער) וואס האט איהר אלץ אויפגעגעסען.

הענדלער: חע—חע—חע... דאָס בערגעל וויל נעכיך אויך עסען...

חאַנקע: וואָס איז דאָס פאַר אַ יוד... איהר אגיטירט איהם אָפשר...

באס: ס'איז אַ הענדלער, אָפשר האָט איהר עפּעס צו פערקויפען...

חאַנקע: פערקויפען... אוי, כ'לעבען... מען דאַרף איהם טאַקי עפּעס פערקויפען... אַ פינגעריל קויפט ער?..

דער הענדלער: אָח, פאַר וואָס נישט... איך קויף אַלץ.

גליקסמאַן: ס'וועט זיין אַ לעבען, ווי איך בין אַ יוד...

חאַנקע: (ארויסנעהמענדיג פון אַ פינגער אַ קליין רינגעל) וואָס גיט איהר, ר' יוד, דערפאַר...

דער הענדלער: (בעטראַכט עס) אַ האַלב־קערביל...

חאַנקע: וויי'זט געלד!...

דער הענדלער: (צעהלט אויס 10 קופּערנע צעהנערס, בעטראַכט נאָך אַמאָל דאָס פינגעריל) ס'איז אַפילו נישט ווערט.

גליקסמאַן: ס'איז ווערט, ר' יוד, ס'איז ווערט...

הורוויטש: אַ שאלה צו ווערט—אַנ'אמת'ער גאָלדין פינגעריל.

חאַנקע: אַ מתנה פון אַ באָבען...

דער הענדלער: זאָל זיין אַ מתנה פון אַ ויידען.

חאַנקע: איצט מאַכען מיר די סעודה אויף דאָס נייע.

גליקסמן: אפשר האט ווער נאך עפעס צו פערקויפען? שעמט זיך נישט, ברידער.

דער הענדלער: אדרבא, זוכט עפּיס אויס.

הורוויטש: איך האב גאר נישט...

בערמאן: איך אודאי נישט.

באס: איך — סיידען די נשמה...

חאנקע: (לופטיג) לומפען פראלעטאריער! (צום הענדלער) קומט צו מיר אהיים, ר' איר! קאלאשען קויפט איהר?

דער הענדלער. (מיט א מין שטאלץ) איך האב דאך אייך געזאגט, אז איך קויף אלץ...

חאנקע: טא קומט. איך וואהן דא אנטקעגען... איך האב א פּאר קאלאשען נאך פון דערהיים געבראכט... ביי אונז אין דערהיים איז שטענדיג א בלאטע... דא דארף איך זיי נישט... דא איז טרוקען.

דער הענדלער: עס פערשטעהט זיך... דא דארף מען נישט קיין קאלאשען... ווער טראגט דא קאלאשען? א משוגענער סיידען...

באס: אלמאי קויפט איהר זיי?

דער הענדלער: איך מיין... איך זאג דאך אייך — איך קויף אלץ...

חאנקע: נו, קומט...

גליקסמאן, נאר גלייך צוריק... דעם האלבען קארב לאזט טאקי ביי אונז...

חאנקע: איך קום באלד...

(הענדלער און חאנקע אב)

גליקסמאן: א וואהלע זאך, כ'לעבען... דארף זיך גראד אנטראגען חאנקע מיט א פינגעריל און קאלאשען...

באס: נו, וואָס פערקויפט איהר נאָך (עס הערט זיך ווידער א זינגען אין הויף: האנדעל, האנדעל).

גליקסמאן: (מיט א שטראהלענדען געזיכט) אי, מיר איז איינגעפאלען א גליקליכע אידעע.

באס: וואָס?

הורוויטש: נו, וואָס.

גליקסמאן: (קוקענדיג צום בעטיל) צו וואָס, למשל, דארף מען האָבען דאָס דאָזיגע בעטיל?

הורוויטש: וואָס הייסט? אויף שלאָפען.

גליקסמאן: (שפאָטיש) פריץ מיינער. אנדערש ווי אין א בעט שלאָפען קען ער נישט.
און אויף דר׳ערד ביזטו חולה.

בערמאן: ער רעדט צו דער זאך... דאָס בעטיל איז ווערט א קאָפּיקעס זעכציג.

הורוויטש: (טראכטענדיג א ווײַלע) פון מיינט־וועגען לאָז מען זי פערקויפען.

גליקסמאן: נישט אנדערש! סיי ווי סיי איז דאָס בעטיל פאר דרייען ענג און אויף דר׳ערד קען מען זיך אויסבעטען אין פיערען אפילו.

בערמאן: ער רעדט צו דער זאך, כ׳לעבען...

הורוויטש: (פערליערענדיג אין גאנצען דעם רצון) נו, רופט אריין דעם הענדלער.

גליקסמאן: דאָס לאָזט מיר שוין. (אָב)

באס: איך בעטראכט אייך פאר אוננאָרמאל, ברידער.

הורוויטש: די גאנצע וועלט איז אוננאָרמאל.

באס: יאָ... יאָ... (א פאוזע)

(גליקסמאנס שטים אויף די טרעפ): איהר וועט אָנקוקען א בעטעל...

אַ גראָבע שטים פון אַ הענדלער: אַ בעטיל זאָל זײַן אַ בעטיל, אַלץ איז אַ סחורה...

גליקסמאַן: (אַרײַנגעהענדיג): אָט דאָס איז דאָס בעטיל.

דער הענדלער: (אַ גאַנץ אַלטער ייד, אין בריליען בעטראַכט דאָס בעטיל) דאָס בעטיל איז גאָר נישט ווערט...

(אַלע ווערען שטאַרק אַראָבגעפאַלען)

הענדלער: מעהר האָט איהר גאָר נישט צו פערקויפען?

גליקסמאַן: מעהר גאָר נישט...

(הענדלער אָב)

פאָרהאַנג.

פֿערלאַג „פֿאמיליען־ביבליאטעק“ וואַרשא.

דער פֿערלאַג גיט אַרויס ביליגע און ניצליכע ביכער פֿון פּאָפּולערע שריפֿטשטעלער צום לעזען און אונטער־האַלטונג, אין הויז און געזעלשאַפֿט.

פֿאָלגענדע ביכער זענען שוין ערשיענען:

				פרייז
(1	פּעסעלע דעם רבי׳נס	ערצעהלונג	פֿון שלום עליכם.	5 ק׳
(2	פֿינף און זיבעציג טויזענד	„	„ שלום עליכם	„15
(3	דער קוש	„	„ ל. שאפּירא	„ 5
(4	אלמנה נומער 1	„	„ שלום עליכם	„ 5
(5	אלמנה נומער 2	„	„ שלום עליכם	„ 5
(6	אלמנה נומער 8	„	„ שלום עליכם	„ 5
(7	פערשפּעטיגט	„	„ אברהם רייזען	„ 5
(8	דער דייטש	„	„ שלום עליכם	„ 5
(9	גוטע ברידער	(קאָמעדיע)	„ אברהם רייזען	„ 5
(10	„מאָמענטען“		„ שלום אש	„15
(11	אַ ווינדישער בילעט	ערצעהלונג	„ שלום עליכם	„15
(12	שמואליק	„	„ שלום עליכם	„ 5
(13	יוסף דער רוזענטעלמאַן	„	„ שלום עליכם	„10
(14	די יונגע ליעבע	„	„ ד. פינסקי	„ 5
(15	שפּרינצע	„	„ שלום עליכם	„ 5
(16	דער שפּיאָן	„	„ ם. טייטש	„ 5
(17	די יורשים	„	„ שלום עליכם	„ 5
(18	מיט׳ן עטאַפּ	„	„ שלום עליכם	„15
(19	די ערשטע קאָמונע	„	„ שלום עליכם	„10
(20	דער בלינדער	„	„ גיזאי דע מאָפּאַסאַן	„ 5
(21	חוה, טביה דעם מילכיגער׳ס.	„	„ שלום עליכם	„ 5
(22	די ערשטע יודישע רעפּובליק	„	„ שלום עליכם	„10
(23	ד צעהן פֿעראייניגטע שטאַאַטען	„	„ שלום עליכם	„10
(24	דרייצעהן געפֿאַנגענע	„	„ שלום עליכם	„10
(25	עולם הבא	„	„ שלום עליכם	„10
(26	דער קרבן	„	„ יעקב גאָרדין	„ 5
(27	הונדערט איינס	„	„ שלום עליכם	„ 5
(28	די ציגיינערין	„	„ אברהם רייזען	„ 5
(29	ערב פּסח׳דיגע עמיגראַציע	„	„ שלום עליכם	„ 5
(30	שמעון	„	„ גיזאי דע מאָפּאַסאַן	„ 5
(31	דער יונגסטער פֿון די מלכים	„	„ שלום עליכם	„ 5
(32	די באַראָנעסע	„	„ וו. דאָראָשעוויטש	„ 5

פרייז פֿיר אלע 32 ביכער בלויז 2 רובל מיט פּאָרטא.

אדרעסע פֿון פֿערלאַג: Я. ЛИДСКІЙ, книжный магазинъ, Варшава, Налевки 36. Телеф. 61-63.